

bereikt. Wanneer zij uit het ei komt, kan zij zich niet vrij bewegen, maar gelijkt dan op eene keverpop. Zij is 2.5 mM. lang en bezit het vermogen om te springen. De eerste sprong, dien zij doet, bevrijdt haar van de eierschaal en gewoonlijk is zij zoo gelukkig, daarbij dadelijk in het water te vallen. Gebeurt dit niet en geraakt zij op den grond of op planten, dan blijft zij er maar op los springen, totdat zij eindelijk in het water terecht komt. Hier maakt zij dan verschillende bewegingen, om zich van hare huid te ontdoen, en wordt dus, na ten slotte uit haar vel gesprongen te zijn, eene vrij rondzwemmende larve.

In Tümpel's »Geradflügler« vind ik niets omtrent het eierleggen van *L. viridis*; wel vermeldt hij, dat zij dikwijls op struikgewas langs de oevers gaat zitten (p. 53). Tümpel geeft op p. 6 eene interessante beschrijving over de hoogst merkwaardige wijze, waarop *L. sponsa* Hansem. hare eieren legt. Zij verricht dit aan stengels van waterplanten, zoowel boven als onder den waterspiegel tot op den bodem, in gezelschap van het mannetje, dat haar vasthoudt, terwijl beide hierbij in eene groote luchtblaas gehuld zijn, welke hen tegen verdrinken en nat worden beschermt.

A. J. VAN ROSSUM.

Zonderlinge copulatie bij Lepidoptera.

Onder den titel »Strange attempted Hybridisation in Nature« komt in »The Canadian Entomologist«, vol. 36, p. 288 een bericht voor van F. H. Wolley Dod, over de zonderlingste paringen tusschen verschillende vlindersoorten, waarvan hij ooit gehoord had. Hij vernam van den heer Arthur Hudson, dat deze op zekeren avond tegen een gesmeerden paal, eene *Orthosia Conradi* ♂ in coitu vond met *Noctua Smithii* ♀ en op denzelfden avond *Xylophasia lateritia* ♂, eveneens gepaard met *N. Smithii* ♀. Beide paartjes bleven ook nog in de doos eenigen tijd in dien toestand; de wijfjes stierven binnen 24 uur, zonder gelegd te hebben. Hudson's gezag als lepidopteroloog is boven allen twijfel verheven, zoodat er aan vergissing niet te denken valt, en hier werkelijk copulatie tusschen ver van elkander afstaande species plaats had. Dat de beide *Noctua's* ♀ op denzelfden avond »zoo raar deden« doet

Wolley Dod vermoeden, »that something about the atmospheric conditions had turned the moths a bit crazy.«

Kan de samenstelling der stroop van invloed zijn, en zijn er wellicht meer dergelijke gevallen op smeer waargenomen?

A. J. VAN ROSSUM.

De afmetingen van *Protoparce convolvuli* L.

In Augustus 1904 was ik in de gelegenheid, den Windepijlstaart in zijn kracht te zien. Op Schovenhorst, te Putten op de Veluwe, had ik in den moestuin een groot perk met siertabak, *Nicotiana affinis*, doen beplanten. In de tweede helft van Augustus nu was 't merkwaardig om te zien, welk eene massa van bovengenoemde vlinders tegen den avond dit perk kwamen bezoeken. Ik heb ongeveer 14 dagen achtereen elken avond die plek bezocht en deed verschillende waarnemingen en ving ook een aantal vlinders, welke ten deele voor de verzameling geprepareerd werden, ten deele voor later onderzoek op spiritus bewaard.

De siertabak ¹⁾ schijnt voor onzen vlinder al bijzonder veel aantrekkelijks te hebben, past hem dan ook geheel door hare lange bloembuis, welker lengte weinig minder is dan die van den zuiger van dit insect, welke ongeveer 8 cM. bedraagt. Vermoedelijk is geen andere inlandsche vlinder in staat om, bij gebrek aan een zoo langen zuiger, den honing van deze bloem te bereiken.

De Windepijlstaarten verschenen reeds terwijl het nog goed licht was, waren dan eerst verbazend woest en zogen nog niet, doch snorden in ijle vaart over en langs het bloemperk heen; niet zelden nam ik waar, dat aanvliegende vlinders, door de des avonds sterk riekende bloemen aangetrokken, met zulk eene vaart aanstormden, dat zij het perk wel 30 of 40 M. voorbij vlogen, om dan te wenden en terug te vliegen. Ik kreeg wel den indruk, dat deze uitnemende vliegers groote afstanden kunnen afleggen, wat in verband met de quaestie van het hierheenvliegen van zuidelijke exemplaren niet van gewicht ontbloomt is.

Naarmate het duisterder werd, werden de dieren rustiger en gingen duchtig te gast, steeds in de lucht blijvende »staan«, d. w. z.

1) Zie ook de mededeelingen van den heer Six, Tijdschrift voor Entom. Dl. 39, p. XXIII.